

Suvestinė redakcija nuo 2023-08-05

Isakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [116-4210](#), i. k. 1052330ISAK003D-451

Nauja redakcija nuo 2023-08-05:

Nr. [3D-529](#), 2023-08-04, paskelbta TAR 2023-08-04, i. k. 2023-15842

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL SKOLŲ, SUSIDARANČIŲ ĮVYKDŽIUS GARANTINIUS ĮSIPAREIGOJIMUS
PAGAL GARANTIJAS, SUTEIKTAS ŪKIO SUBJEKTAMS, KURIŲ VEIKLA
SUSIJUSI SU ŽEMĖS ŪKIU, ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ GAMYBA IR
PERDIRBIMU, MIŠKININKYSTE, KAIMO PLĖTRA, AKVAKULTŪRA IR
ŽUVININKYSTE, APSKAITOS, IŠIEŠKOJIMO, PRIPAŽINIMO BEVILTIŠKOMIS,
NURAŠYMO IR REVIZAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2005 m. rugsėjo 22 d. Nr. 3D-451

Vilnius

Įgyvendindamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8.1 papunktį,

t v i r t i n u Skolų, susidarančių įvykdžius garantinius įsipareigojimus pagal garantijas, suteiktas ūkio subjektams, kurių veikla susijusi su žemės ūkiu, žemės ūkio produktų gamyba ir perdirbimu, miškininkyste, kaimo plėtra, akvakultūra ir žuvininkyste, apskaitos, išieškojimo, pripažinimo beviltiškomis, nurašymo ir revizavimo taisyklės (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2005 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. 3D-451
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2023 m. rugpjūčio 4 d. įsakymo Nr. 3D-529
redakcija)

SKOLŲ, SUSIDARANČIŲ ĮVYKDŽIUS GARANTINIUS ĮSIPAREIGOJIMUS PAGAL GARANTIJAS, SUTEIKTAS ŪKIO SUBJEKTAMS, KURIŲ VEIKLA SUSIJUSI SU ŽEMĖS ŪKIU, ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ GAMYBA IR PERDIRBIMU, MIŠKININKYSTE, KAIMO PLĖTRA, AKVAKULTŪRA IR ŽUVININKYSTE, APSKAITOS, IŠIEŠKOJIMO, PRIPAŽINIMO BEVILTIŠKOMIS, NURAŠYMO IR REVIZAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Skolų, susidarančių įvykdžius garantinius įsipareigojimus pagal garantijas, suteiktas ūkio subjektams, kurių veikla susijusi su žemės ūkiu, žemės ūkio produktų gamyba ir perdirbimu, miškininkyste, kaimo plėtra, akvakultūra ir žuvininkyste, apskaitos, išieškojimo, pripažinimo beviltiškomis, nurašymo ir revizavimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja skolų, susidarančių UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) įvykdžius garantinius įsipareigojimus finansų įstaigoms dėl skolininkų negrąžintų paskolų, nesumokėtos finansinės nuomos (lizingo) sutartyje nustatytos išperkamo turto kainos ir piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojams neįvykdytų įsipareigojimų pagal faktoringo sutartį (toliau – skola), apskaitą, išieškojimą, pripažinimą beviltiškomis, jų nurašymą ir revizavimą. Taisyklės taikomos tuo atveju, kai garantiniai įsipareigojimai įvykdyti pagal garantijas, suteiktas vadovaujantis Uždarnosios akcinės bendrovės Žemės ūkio paskolų garantijų fondo veiklos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 3D-330 „Dėl Uždarnosios akcinės bendrovės Žemės ūkio paskolų garantijų fondo veiklos nuostatų patvirtinimo“ ir Uždarnosios akcinės bendrovės Žemės ūkio paskolų garantijų fondo individualių garantijų teikimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. 3D-624 „Dėl Uždarnosios akcinės bendrovės Žemės ūkio paskolų garantijų fondo individualių garantijų teikimo nuostatų patvirtinimo“.

2. INVEGA vykdo garantinius įsipareigojimus finansų įstaigoms už skolininkus, kurie negrąžino paskolos, ir (ar) nesumokėjo finansinės nuomos (lizingo) sutartyje nustatytos išperkamo turto kainos ir piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojams už skolininkus, kurie neįvykdė įsipareigojimų pagal faktoringo sutartį (toliau – garantiniai įsipareigojimai), vadovaudamasi INVEGOS valdymo organo ar įgalioto asmens sprendimu.

II SKYRIUS SKOLŲ APSKAITA

3. Duomenis apie įvykdytus garantinius įsipareigojimus ir skolininkų skolas INVEGA kaupia ir saugo duomenų bazėje.

4. Skolininkui nevykdant turtinių įsipareigojimų INVEGAI, skolos apskaitomos Taisyklių 7, 11, 12 ir 15–18 punktuose nustatyta tvarka.

III SKYRIUS SKOLŲ IŠIEŠKOJIMAS

5. INVEGA, įvykdžiusi garantinius įsipareigojimus ir įgijusi atgręžtinio reikalavimo teisę susigrąžinti skolą, informuoja skolininką dėl skolos grąžinimo INVEGAI per INVEGOS nurodytą terminą. Jeigu per INVEGOS nurodytą terminą skolininkas skolos negrąžina, INVEGA skolas gali išieškoti vienu ar keliais iš šių būdų:

5.1. su skolininku sudarydama skolos grąžinimo sutartį, kurioje INVEGA ir skolininkas susitaria dėl skolos grąžinimo tvarkos ir sąlygų;

5.2. nukreipdama skolos išieškojimą į INVEGAI įkeistą turtą, jei skolininkas nesudaro skolos grąžinimo sutarties su INVEGA ar skolininkas nevykdo skolos grąžinimo sutartimi prisiimtų įsipareigojimų;

5.3. kreipdamasi į teismą teisės aktų nustatyta tvarka dėl skolos priteisimo, jei skolininkas nesudaro skolos grąžinimo sutarties su INVEGA, skolininkas nevykdo skolos grąžinimo sutartimi prisiimtų įsipareigojimų, INVEGA neturi įkeisto turto arba realizavusi jį gavo nepakankamai pajamų.

6. INVEGA, išanalizavusi skolos išieškojimo galimybes, pasiūlymus dėl skolos išieškojimo būdo teikia INVEGOS valdymo organui ar įgaliotam asmeniui sprendimui priimti.

7. Iki visiško turtinių įsipareigojimų įvykdymo ar skolos pasibaigimo ir nurašymo INVEGA privalo vykdyti skolos grąžinimo apskaitą bei stebėseną (monitoringą). Skolininkui įvykdžius visus turtinius įsipareigojimus INVEGAI, skola laikoma pasibaigusia.

IV SKYRIUS SKOLŲ PRIPAŽINIMAS BEVILTIŠKOMIS

8. INVEGA, išanalizavusi skolos negrąžinimo priežastis, teikia INVEGOS valdymo organui ar įgaliotam asmeniui rašytinį pasiūlymą pripažinti skolą beviltiška, kartu su motyvuota išvada bei jos pagrindimo dokumentais ir (ar) duomenimis, kai skolos neįmanoma susigrąžinti dėl šių priežasčių:

8.1. mirus skolininkui, jei nėra įpėdinių, galinčių atsakyti už skolininko turtinius įsipareigojimus, skolininkas yra likviduotas arba jam užbaigta fizinio asmens bankroto byla;

8.2. su skolininku sudaroma Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatyme nurodyta taikos sutartis arba yra baigta šio skolininko restruktūrizavimo byla;

8.3. atlygintinai perleidus reikalavimą grąžinti skolas ir įvykdyti su jomis susijusius kitus turtinius įsipareigojimus, gauta suma yra mažesnė už skolą, beviltiška pripažįstama likusi negauta skolos dalis;

8.4. praėjus daugiau kaip vieniems metams nuo tos dienos, kai buvo pradėti išieškojimo veiksmai, nerasta skolininko turto arba rastas turtas yra nelikvidus (neįmanoma jo realizuoti), arba rasto turto pakanka tik skolos daliai padengti, beviltiška pripažįstama likusi skolos dalis;

8.5. sunki skolininko ekonominė (socialinė) padėtis.

9. Skolą pripažįstant beviltiška Taisyklių 8.5 papunktyje nurodytu atveju, sunkią ekonominę (socialinę) skolininko padėtį įrodančios aplinkybės turi būti patvirtintos kompetentingų institucijų išduotais dokumentais.

10. INVEGOS valdymo organas ar įgaliotas asmuo turi teisę pripažinti skolą beviltiška Taisyklių 8.5 papunktyje nurodytu skolos pripažinimo beviltiška atveju, jeigu:

10.1. skolininkas neturi turto ar pajamų, iš kurių gali būti išieškoma skola INVEGAI, išskyrus skolininko vardu registruotą nekilnojamąjį turtą, kuris yra skolininko gyvenamoji vieta;

10.2. skolininkas gauna valstybinę socialinio draudimo senatvės pensiją ir neturi turto ar kitų pajamų, į kuriuos gali būti nukreipiamas skolos išieškojimas, išskyrus skolininko vardu registruotą nekilnojamąjį turtą, kuris yra skolininko gyvenamoji vieta;

10.3. skolininkas vienas augina du ar daugiau nepilnamečių vaikų ir jo gaunamos mėnesinės pajamos neviršija vienos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos minimaliosios mėnesinės algos dydžio, ir neturi turto ar kitų pajamų, į kuriuos gali būti nukreipiamas skolos išieškojimas, išskyrus skolininko vardu registruotą nekilnojamąjį turtą, kuris yra skolininko gyvenamoji vieta;

10.4. skolininkas gauna valstybinę socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją ir neturi turto ar kitų pajamų, į kuriuos gali būti nukreipiamas skolos išieškojimas, išskyrus skolininko vardu registruotą nekilnojamąjį turtą, kuris yra skolininko gyvenamoji vieta.

V SKYRIUS

SKOLŲ, PRIPAŽINTŲ BEVILTIŠKOMIS, REVIZAVIMAS, NURAŠYMAS

11. Skola, INVEGOS valdymo organo ar įgalioto asmens sprendimu pripažinta beviltiška, gali būti nurašoma. Tais atvejais, kai skolininkas yra likviduotas ir išregistruotas dėl bankroto ar teismo nutartimi yra nurašyti likę nepatenkinti INVEGOS kreditoriniai reikalavimai, skola nėra revizuoama ir

papildomas INVEGOS sprendimas dėl skolos nurašymo nepriimamas. Tokiu atveju skola nurašoma vadovaujantis Juridinio asmens registro duomenimis apie skolininko išregistravimą dėl bankroto arba teismo priimtais procesiniais dokumentais.

12. Skola, INVEGOS valdymo organo ar įgalioto asmens sprendimu pripažinta beviltiška Taisyklių 8.4 ir 8.5 papunkčiuose nurodytais atvejais, turi būti revizuojama.

13. INVEGA, revizuodama beviltiškas skolas, ne rečiau kaip kartą per metus nagrinėja skolų išieškojimo galimybes:

13.1. jeigu skola pripažinta beviltiška Taisyklių 8.4 papunktyje nurodytu atveju, – kreipiasi į antstolį, vykdančią skolos išieškojimą, dėl informacijos apie skolos išieškojimo eigą pateikimo INVEGAI;

13.2. jeigu skola pripažinta beviltiška Taisyklių 8.5 papunktyje nurodytu atveju, – įpareigoja skolininką pateikti kompetentingų institucijų išduotus dokumentus apie skolininko ekonominę (socialinę) padėtį.

14. INVEGA, nustčiusi, kad atsirado galimybė išieškoti skolą, išieško skolą Taisyklių 5 punkte nurodytais būdais.

15. INVEGAI išieškojus arba skolininkui grąžinus revizuojamą skolą, skola laikoma pasibaigusia.

16. Jeigu revizuojama skola per 3 metus nuo sprendimo pripažinti ją beviltiška Taisyklių 8.4 ir 8.5 papunkčiuose nurodytais atvejais priėmimo nebuvo išieškota arba buvo išieškota tik dalis skolos, skola INVEGOS valdymo organo ar įgalioto asmens sprendimu laikoma pasibaigusia ir nurašoma.

17. Jei skolininkas, kurio skola pripažinta beviltiška Taisyklių 8.4 ir 8.5 papunkčiuose nurodytais atvejais, per revizavimo laikotarpį mirė ir nėra įpėdinių, galinčių atsakyti už jo turtinius įsipareigojimus INVEGAI, arba skolininkas likviduotas, jam užbaigta fizinio asmens bankroto byla, jo skola neberevizuojama, laikoma pasibaigusia ir nurašoma.

18. INVEGOS nurašytos skolos toliau nebeišieškomos.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-323](#), 2008-06-11, Žin., 2008, Nr. 69-2637 (2008-06-17), i. k. 1082330ISAK003D-323

Dėl žemės ūkio ministro 2005 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 3D-451 "Dėl skolų, susidarančių UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui įvykdžius garantinius įsipareigojimus kredito įstaigoms dėl skolininkų negrąžintų kreditų, apskaitos, išieškojimo, pripažinimo beviltiškomis, nurašymo ir revizavimo taisyklių" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-160](#), 2012-03-14, Žin., 2012, Nr. 33-1592 (2012-03-17), i. k. 1122330ISAK003D-160

Dėl žemės ūkio ministro 2005 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 3D-451 "Dėl Skolų, susidarančių UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui įvykdžius garantinius išipareigojimus kredito įstaigoms dėl skolininkų negrąžintų kreditų, apskaitos, išieškojimo, pripažinimo beviltiškėmis, nurašymo ir revizavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-617](#), 2013-09-10, Žin., 2013, Nr. 97-4823 (2013-09-14), i. k. 1132330ISAK003D-617

Dėl žemės ūkio ministro 2005 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 3D-451 "Dėl Skolų, susidarančių UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui įvykdžius garantinius išipareigojimus, apskaitos, išieškojimo, pripažinimo beviltiškėmis, nurašymo ir revizavimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-892](#), 2014-11-27, paskelbta TAR 2014-11-28, i. k. 2014-18180

Dėl žemės ūkio ministro 2005 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 3D-451 „Dėl Skolų, susidarančių UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui įvykdžius garantinius išipareigojimus, apskaitos, išieškojimo, pripažinimo beviltiškėmis, nurašymo ir revizavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-640](#), 2015-08-14, paskelbta TAR 2015-08-14, i. k. 2015-12333

Dėl žemės ūkio ministro 2005 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 3D-451 „Dėl Skolų, susidarančių UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui įvykdžius garantinius išipareigojimus, apskaitos, išieškojimo, pripažinimo beviltiškėmis, nurašymo ir revizavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-673](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-05, i. k. 2019-19607

Dėl žemės ūkio ministro 2005 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 3D-451 „Dėl Skolų, susidarančių UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui įvykdžius garantinius išipareigojimus, apskaitos, išieškojimo, pripažinimo beviltiškėmis, nurašymo ir revizavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-773](#), 2022-12-06, paskelbta TAR 2022-12-06, i. k. 2022-24835

Dėl žemės ūkio ministro 2005 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 3D-451 „Dėl Skolų, susidarančių UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui įvykdžius garantinius išipareigojimus, apskaitos, išieškojimo, pripažinimo beviltiškėmis, nurašymo ir revizavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-529](#), 2023-08-04, paskelbta TAR 2023-08-04, i. k. 2023-15842

Dėl žemės ūkio ministro 2005 m. rugsėjo 22 d. įsakymo Nr. 3D-451 „Dėl Skolų, susidarančių UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui įvykdžius garantinius išipareigojimus, apskaitos, išieškojimo, pripažinimo beviltiškėmis, nurašymo ir revizavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo